

کاهش ۲۰۰ واحدی شاخص کل بورس

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دوشنبه ۲۵ مهر، با ۱۹۸ واحد کاهش معادل ۰.۰۲ درصد به ارتفاع یک میلیون و ۳۱۱ هزار واحدی رسید. شاخص هموزن نیز کاهش ۳۳۵ واحدی را تجربه کرد و ۲۷۶ هزار و ۲۰۵ واحد ثبت شد.

گزارش «وطن امروز» از آسیب‌های ممنوعیت صادرات محصولات جالیزی با اعمال عوارض صادراتی

خودتحریمی کشاورزی!

برآورد ضرر یک میلیارد دلاری کشاورزان و کشور با ممنوعیت صادرات محصولات جالیزی

ناکوک و نامتناسب با سیاست‌های کلان دولت می‌زند به طوری که محمد قربانی، معاون وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرده است «آنقدر عوارض صادراتی بر اقلام کشاورزی جالیزی و سبزیجات را افزایش می‌دهیم تا صادرات یک میلیارد دلاری این محصولات از بین برود!»

این در حالی است که یک میلیارد دلار برای کشوری که صادرات غیرنفتی آن پتانژی پس از تحریم علیه مهم‌ترین درآمد دولت (صادرات نفت) در حال جوانه زدن است، رقم قابل توجهی به حساب می‌آید.

عمده دلایل وزارت جهاد کشاورزی برای اعمال محدودیت (شاید بهتر است ممنوعیت عنوان شود) صادرات اقلام جالیزی و سبزیجات (شامل سیب‌زمینی، پیاز، گوجه‌فرنگی، خیار، هندوانه و…) حول ۲ محور «آببری» این محصولات و جایگزین کردن آنها با «محصولات اساسی» است.

برخلاف تصور رایجی که در فضای رسانه‌ای کشور وجود دارد، اقلام جالیزی و سبزیجات جزو «کم‌مصرف‌ترین» محصولات کشاورزی از نظر آببری هستند. به طور مثال مطابق اعلام وزارت جهاد کشاورزی هر کیلوگرم هندوانه ۲۰۰ لیتر آب مصرف می‌کند اما هر کیلوگرم سیب ۴۵۰ و هر کیلوگرم پسته بیش از ۷ هزار لیتر آب مصرف می‌کند. همچنین هر کیلوگرم گندم بیش از ۱۳۰۰ لیتر آببری دارد. از نظر ارزی نیز به ازای هر دلار هندوانه صادراتی حدود ۸۰۰ لیتر آب مصرف می‌شود اما به ازای هر دلار سیب، ۱۵۰۰ لیتر و هر دلار پسته ۱۱۰۰ لیتر و هر دلار گندم بیش از ۳۷۰۰ لیتر

آب مصرف می‌شود. بنابراین آببری این گروه کشاورزی، گزاره غلطی استنت که متأسفانه توسط معاون وزیر جهاد کشاورزی تکرار می‌شود.

درباره جایگزینی محصولات اساسی با محصولات جالیزی و سبزیجات صادراتی باید توجه کرد که مجموع سطح زیر کشت اقلام جالیزی و سبزیجات صادراتی، کمتر از یک درصد از مساحت زراعی مورد استفاده در کشور است. در شرایطی که کشور نیاز به ۱۴ میلیون تن گندم دارد، تعطیلی صادرات محصولات جالیزی و سبزیجات در نهایت می‌تواند حدود ۳۰۰ هزار تن گندم تولید کند که کمتر از ۲ درصد از نیاز کشور بوده و حدود ۱۲۰ میلیون دلار ارزش دارد. در چنین شرایطی، فدا کردن صادرات یک میلیارد دلاری اقلام کشاورزی برای تولید ۱۲۰ میلیون دلار گندم، مصداق سیاست‌گذاری اشتباه اقتصادی خواهد بود.

از سوی دیگر مطابق گفته‌های وزیر محترم جهاد کشاورزی، در شرایطی که ایران فقط ۸ درصد از محصولات کشاورزی خود را از «بیم» تولید می‌کند، کشورهای جهان به طور متوسط ۶۰ الی ۷۰ درصد محصولات کشاورزی خود را از «بیم» تولید می‌کنند. همچنین در شرایطی که ۳۵ میلیون هکتار زمین زراعی قابل کشت در کشور وجود دارد اما تاکنون فقط از ۱۸ میلیون هکتار آن استفاده شده است، این آمارها نشان می‌دهد که با فعال کردن بخش کوچکی از دیمزارهای کشور، می‌توان چندین برابر عایدی حاصل از تعطیلی صادرات جالیزی‌ها، گندم و اقلام اساسی دیگر تولید کرد.

متأسفانه سیاست‌گذاران دولت‌های مختلف در حوزه کشاورزی، از توسعه کشت دیم غفلت کرده‌اند که این غفلت در دولت سیزدهم باید جبران شود. بنابراین صادرات محصولات جالیزی و سبزیجات تعارضی با تولید اقلام اساسی ندارد.

■ **آثار سوء اقتصادی تعطیل کردن صادرات محصولات کشاورزی**

– تعطیل کردن صادرات یک میلیارد دلاری محصولات کشاورزی آثار سوء بسیاری بر اقتصاد کشور خواهد گذاشت. تعطیلی یک میلیارد دلار صادرات به معنای محروم کردن کشور از یک میلیارد دلار دسترسی ارزی و در واقع به معنای خودتحریمی خواهد بود، بویژه در شرایط تحریم که کشور نیاز بیشتری به ارزآوری دارد، آثار سوء این اقدام بر سرفره مردم اثر ملموس‌تری خواهد داشت.

– از نسوی دیگر به واسطه چنین تصمیمات خلق‌الساعه‌ای، نام و نشان و اعتبار کشور ایران و تجار ایرانی در بین مقاصد صادراتی دچار خدشه شده و طرف‌های متعامل با ایران متوجه می‌شوند که با طرف ایرانی نمی‌توان قراردادهای طولانی‌مدت بست، چنین ملاحظاتی منجر به از بین رفتن بازارهای صادراتی و جایگزینی رقبای در این بازارها خواهد شد؛ بازارهایی که زنجیره‌ای از تولیدکننده تا صادرکننده در سال‌های متمادی و با تلاش فراوان آن را کسب کرده‌اند. همین امر، یکی از دلایل اصلی کوچک ماندن صادرات غیرنفتی است. لازمه اصلی توسعه صادرات غیرنفتی، پیش‌بینی‌پذیرتر کردن فضای تجارت خارجی کشور به واسطه سیاست‌گذاری پیش‌بینی‌پذیر است.

– جنگ روسیه و اوکراین باعث از بیسن رفتن تجارت اقلام کشاورزی میان روسیه و اروپا شده است. (اروپا صادرکننده اقلام جالیزی و سبزیجات به روسیه بود). این شرایط، فرصت بسیار خوبی برای کشاورزان و تجار ایرانی ایجاد کرده است که دست به توسعه صادرات غیرنفتی بزنند. پیوستن ایران به سازمان شانگهای نیز فرصت خوبی برای توسعه تجارت غیرنفتی است. تصمیم اخیر وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر از بین بردن صادرات بخش مهمی از اقلام کشاورزی، نشان می‌دهد که متأسفانه بخشی از دولت متوجه این فرصت نبوده و در مسیر فرصت‌سوزی حرکت می‌کند.

– اعمال چنین سیاستی ضربات جبران‌ناپذیری بر اقتصاد کشاورزی و کشاورزان وارد خواهد کرد. در سال‌های اخیر شاهد فروش نرفتن بخشی از محصولات کشاورزی و فاسد شدن آنها بوده‌ایم که محدودیت صادراتی منجر به بدتر شدن این روند خواهد شد و دور از انتظار نیست که در ماه‌های آینده شاهد تکرار صحنه تخریب محصولات کشاورزی توسط کشاورزان به دلیل نبود بازار برای محصولات‌شان باشیم.

– بخش کشاورزی برخلاف بسیاری از بخش‌های صادرات‌محور، اشتغال فراوانی به همراه دارد و منافع اقشار پایین‌دست جامعه را تأمین می‌کند. افزایش بیکاری در بخش کشاورزی منجر به مهاجرت روستائوشینان و توسعه حاشیه‌نشینی در حاشیه شهرهای بزرگ و ایجاد مسائل گوناگون اجتماعی و حتی امنیتی خواهد شد.

■ **لزوم همراهی مسؤولان دولتی با سیاست‌های توسعه تجارت غیرنفتی‌زیست‌محهور**

دولت سیزدهم سیاست تعامل چندجانبه با کشورهای همسایه و همسوس و همچنین عدم تمرکز بر تعامل صرف با غرب را پیگیری کرده است. لازمه حصول به چنین سیاستی، توسعه صادرات غیرنفتی است. در چنین شرایطی برارهای نامموسه در دولت باید خود را با سیاست کلان دولت تطبیق داده و نباید با رفتارهای سلیقه‌ای، توسعه صادرات غیرنفتی را با چالش مواجه کنند.

رئیس کل دیوان محاسبات در جلسه شورای هماهنگی مجلس، پیشنهادات اصلاحی برای تدوین بر نامه هفتم را مطرح کرد

تحقق حداقلی اهداف برنامه ششم

بدرپاش بر توسعه‌دانش نظارتی، جلوگیری از موازی کاری،لزوم عدالت‌محوری در قوانین و پرهیز از استثناهای قانونی تأکید کرد

یکپارچه و تعیین متولی رسمی ارائه آمار

• تعیین و تصریح مسؤول اجرای تمام طرح‌ها، پروژه‌ها، مواد و احکام عملیاتی برنامه هفتم توسعه کشور
• تعیین مرجع ارائه گزارش عملکرد برنامه در مقاطع زمانی مختلف باشاخص‌هاو معیارهای اندازه‌گیری مرتبط در پیوست قانون ارائه هفتم توسعه کشور

• تعیین مراجع نظارتی ارزیابی عملکرد برنامه و سازوکار مناسب جهت دریافت بازخورد نظارتی به منظور اصلاح امور حسب مورد توسط مجلس شورای اسلامی
• تدوین پیوست «پروژه‌های راهبردی برنامه هفتم توسعه کشور» به منظور اولویت‌بندی طرح‌ها، پروژه‌ها، مواد و احکام عملیاتی برنامه جهت اجرای بهینه آنها
• تدوین «پیوست تأمین منابع مالی و اعتباری برنامه هفتم توسعه کشور» و التزام به تجدینظر منابع بر اساس نرخ تورم قبل از ارائه لایحه بودجه سنواتی به مجلس شورای اسلامی و ارسال آن به همراه لایحه بودجه سنواتی به مجلس
• تهیه «پیوست مبانی عملیاتی تدوین بودجه سنواتی مبتنی بر عملکرد برنامه هفتم توسعه کشور» به منظور عدم تصویب قوانین بودجه‌های سنواتی مغایر با قانون برنامه
• تدوین برنامه هفتم توسعه هر طرح یا لایحه‌ای که به تقلیل منابع یا افزایش مصارف تعیین شده در قانون برنامه بینجامد، در صورتی قابل تصویب باشد که قانون برنامه اصلاح و طریق جبران بار مالی آن در قالب اصلاح جداول و اهداف برنامه پیش‌بینی شود.
• ارزیابی کنترل و پالایش قوانین تدوینی در برنامه از حیث مغایرت با موازین شرعی و قانون اساسی جمهوری اسلامی

گروه اقتصادی: اعمال عوارض صادراتی و ممنوعیت صادرات محصولات جالیزی، باعث ضربه یک میلیارد دلاری به اقتصاد کشورمان می‌شود و بهانه‌هایی مانند آببری زیاد اساسا در این باره وارد نیست.

به گزارش «وطن‌امروز»، پس از تشدید تحریم‌های مالی علیه کشورمان در اواخر دهه ۹۰، رفته رفته دسترسی ایران به منابع ارزی (عمدتا حاصل از فروش نفت) دچار اختلال شد. این شرایط به دلیل تجارت شلارگی وابسته به صادرات نفت به وجود آمد. در چنین تجارتی، محصول خام نفت به صورت عمده و با مشتریان خاص و معدود معامله می‌شد که شناسایی و تحریم آن برای طرف غربی به‌سادگی انجام گرفت.

در مقابل اما ایران در یکی، دو سال اخیر و با شروع به کار دولت سیزدهم تلاش‌های خود برای توسعه تجارت مویرگی و صادرات غیرنفتی خود از طریق بازیگران خرد و متعدد را توسعه داده است که به دلیل تعدد، حجج خرد و همچنین تعامل از طریق مرزهای خاکی (به جای تجارت دریایی)، این تجارت معمولاً از تحریم‌ها مصون بوده است.

بنابراین اولویت اساسی در سیاست‌گذاری اقتصادی دولت، باید بر مبنای «حفظ» و «توسعه» صادرات غیرنفتی موجود (که با تلاش چندین ساله بازیگران متعدد دولتی و غیردولتی

ایجاد شده است) باشد.
■ **آب‌بری و جایگزینی محصولات اساسی، بهانه‌ای برای تخریب صادرات**

در روزهای اخیر اما بخشی از وزارت جهاد کشاورزی، ساز

سه‌شنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۱
وطن‌امروز | شماره ۳۶۰۴

اقتصادی

اخبار

کاهش ۴۰ درصدی واردات گندم با افزایش چشمگیر تولید داخل

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران با اعلام اینکه اسسال ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تن گندم از محل تولید داخل تأمین شد، گفت: با توجه به خرید محصول داخلی به منظور تأمین نیاز کشور، تاکنون ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تن گندم وارد شده که بیش از ۴۰ درصد کاهش یافته است. سیدسعید راد با بیان اینکه به این ترتیب، واردات این محصول نسبت به سال گذشته بیش از ۴۰ درصد کاهش یافته است، افزود: نیاز سالانه کشور به گندم برای تولید نان و مصارف صنف و صنعت، مجموعاً حدود ۱۱ میلیون تن است.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران اظهار داشت: سال گذشته ۴ و نیم میلیون تن گندم از محل تولید داخلی، خریداری و ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تن نیز وارد شده بود.

وی با اشاره به اینکه برای تأمین نیاز داخل و حفظ ذخایر استراتژیک، بخشی از گندم مورد نیاز کشور از محل واردات تأمین می‌شود، تصریح کرد: این محصول از طریق کشتی‌های بزرگ وارد بندر کشور شده و نسبت به تخلیه، بارگیری و ارسال آنها به کانون‌های مصرف و مراکز ذخیره‌سازی گندم در سراسر کشور اقدام می‌شود. راد با بیان اینکه از ابتدای فصل برداشت تاکنون ۷میلیون و ۲۰۰ هزار تن گندم توسط دولت به صورت تضمینی خریداری شده است، تصریح کرد: ارزش کل گندم‌های خریداری شده توسط دولت ۸۳ هزار میلیارد تومان است که تمام وجوه آن به کشاورزان عزیز پرداخت شده است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با اعلام اینکه سال گذشته کل خرید تضمینی گندم ۴ و نیم میلیون تن بود، خاطر نشان کرد: اسسال میزان خرید تضمینی گندم نسبت به سال قبل، از افزایش ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تنی برخوردار است که نشان‌دهنده رشد حدود ۶۰ درصدی خرید این محصول نسبت به سال گذشته است.

ایجاد کنسر سیوم‌های صادراتی

صنایع پایین‌دستی پتروشیمی

مدیر توسعه صنایع پایین‌دستی پتروشیمی از ایجاد کنسرسیوم‌های صادراتی و شهرک‌های تخصصی با همکاری و مشارکت تشکل‌های صنایع پایین‌دستی پتروشیمی خبر داد.

عباس غلامی گفت: در دومین نشست کارگروه مشترک تفاهنامه همکاری شرکت ملی صنایع پتروشیمی و سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ضمن عرضه‌یابی توسعه صنایع پایین‌دستی پتروشیمی بر لزوم هم‌افزایی واحدهای صنایع پایین‌دست در تکمیل و توسعه زنجیره ارزش تأکید شد.

وی اظهار کرد: در این نشست ضمن ارائه بسته خدمات حمایتی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران از صنایع کوچک و متوسط و صنایع پایین‌دستی پتروشیمی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی، روند اجرایی تشکیل کمیته‌های تخصصی بررسی شد.

به گفته مدیر توسعه صنایع پایین‌دستی پتروشیمی، ایجاد کار گروه مشترک و نحوه ایجاد کنسرسیوم‌های صادراتی صنایع پایین‌دستی پتروشیمی، استفاده از ظرفیت‌های نظام مبادلات پیمانکاری فرعی (SPX)، ایجاد شهرک‌های تخصصی صنایع پتروشیمی به لحاظ ظرفیت‌های جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد ارزش افزوده و اشتغال از مهم‌ترین مسائل مطرح‌شده در این نشست بود.

بهبود ۴ پله‌ای رتبه ایران در رده‌بندی جهانی تورم

صندوق بین‌المللی پول از بهبود ۴ پله‌ای رتبه ایران در رده‌بندی جهانی تورم طی سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ خبر داد.

صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین برآورد خود از میزان تورم ۱۹۳ کشور جهان در سال ۲۰۲۲ از کاهش نرخ تورم ایران در این سال و بهبود رتبه ایران در میان کشورهای جهان از این نظر خبر داده است.

این نهاد بین‌المللی نرخ تورم ایران در سال جاری میلادی را کمتر از ۴۰ درصد برآورد کرد. نرخ تورم ایران از سال ۲۰۱۷ تا سال ۲۰۲۱ روند صعودی داشته و کارشناسان صندوق بین‌المللی پول انتظار دارند سال ۲۰۲۲ روند صعودی نرخ تورم ایران معکوس شود و در این سال تورم در ایران به ۳۹٫۹۸ درصد کاهش یابد.

است که نرخ تورم جهانی رو به افزایش بوده و کشورهای اروپایی که سال‌ها به نرخ تورم زیر ۳ درصد عادت کرده بودند اکنون باید با نرخ‌های تورم تا ۲ رقمی دست و پنجه نرم کنند. همین مساله باعث شده است رتبه ایران در رده‌بندی جهانی کشورهای جهان از نظر نرخ تورم بهبود پیدا کند. بر اساس آمار برآوردی صندوق بین‌المللی پول، رتبه ایران از نظر نرخ تورم در سال ۲۰۲۲ دو پله نسبت قرار گرفته است. ایران سال ۲۰۲۱ در رتبه هفتم قرار گرفته بود. در این سال نیز رتبه ایران در رده‌بندی جهانی ۲ پله بهبود نیبوت.